

Urząd Zamówień Publicznych

**Sprawozdanie
o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych
w 1996 r.**

Warszawa, kwiecień 1997 r.

Streszczenie

1. Z dniem 1 stycznia 1996 r. obowiązek stosowania ustawy objął jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zamówień finansowanych ze środków własnych.
2. Na skutek nowelizacji ustawy z 6 lipca 1995 r. zwiększyła się ogólna wartość wydatków dokonywanych z zastosowaniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.
3. W drugim roku obowiązywania ustawy zostało przeprowadzonych 20 279 przetargów nieograniczonych powyżej progu 20 000 ECU - trzy razy więcej niż w 1995 r.
4. Wzrasta zaufanie zamawiających do udzielania zamówień w najbardziej konkurencyjnym trybie - przetargu nieograniczonym.
5. W 80 % przetargów nieograniczonych powyżej progu 20 000 ECU zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej.
6. W 1996 r. wartości przetargów nieograniczonych wyniosła ok. 12 mld zł.
7. Ilość odwołań wnoszonych do Prezesa Urzędu zwiększyła się z 348 w 1995 r. do 837 w 1996 r.
8. System protestów i odwołań, którym dysponują oferenci, był skutecznym sposobem kontroli prawidłowości udzielania zamówień publicznych w trakcie trwania procedury udzielania zamówienia publicznego.
9. W porównaniu do 1995 r. ilość wydanych numerów Biuletynu zwiększyła się z 93 do 183.
10. Ilość ogłoszeń publikowanych w Biuletynie wzrosła z 11 958 w 1995 do 33 897 w 1996 r.
11. Biuletyn Zamówień Publicznych stał się najważniejszym źródłem informacji o zakupach sektora publicznego w Polsce.
12. W 1996 r. przeprowadzono nowelizację trzech aktów wykonawczych.
13. Urząd Zamówień Publicznych, mając na względzie doświadczenia zamawiających i oferentów rozpoczął prace nad projektem nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych.
14. W administracji rządowej zostały przyjęte rozwiązania organizacyjne sprzyjające podnoszeniu poziomu udzielania zamówień publicznych.
15. Nastąpiło ponad dwukrotne zwiększenie ilości spraw, załatwianych przez Urząd, przy niezminionej liczbie etatów. Wymaga to pilnego wzmocnienia etatowego UZP w 1997 r.

Spis treści

I	Wprowadzenie	str. 4
II	Instytucjonalne aspekty udzielania zamówień publicznych	str. 5
	1. Zmiany w prawie zamówień publicznych	str. 5
	2. Struktura instytucjonalna	str. 7
	3. Szkolenia w zamówieniach publicznych	str. 9
III	Rynek zamówień publicznych w Polsce	str. 10
	1. Przetargi nieograniczone powyżej 20 tys. ECU	str. 10
	2. Optymalizacja wyborów ekonomicznych	str. 13
	3. Preferencje krajowe	str. 14
	4. Informacja o rynku zamówień publicznych	str. 15
IV	Kontrola udzielania zamówień publicznych	str. 16
V	Współpraca międzynarodowa	str. 18
VI	Zakończenie	str. 20

Z a ł ą c z n i k i:

Nr 1 Delegacje ustawowe do wydania aktów wykonawczych

Nr 2 Struktura przetargów nieograniczonych powyżej progu 20 000 ECU wg przedmiotu zamówienia

Nr 3 Zestawienie przetargów nieograniczonych powyżej progu 20 000 ECU, w których wybrano ofertę o cenie będącej procentem ceny minimalnej

Nr 4 Zróżnicowanie cen ofert składanych w przetargach nieograniczonych

Nr 5 Ogłoszenia opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych

Nr 6 Struktura ogłoszeń opublikowanych w Biuletynie w 1996 r.

I Wprowadzenie

Z wejściem w życie od 1 stycznia 1995 r. ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 r. (Dz. U. Nr 76 poz. 344 z późniejszymi zmianami) rozpoczął się proces tworzenia mechanizmów systemowych wydatkowania środków publicznych. Miały one na celu:

- wprowadzenie jednolitych procedur dokonywania zakupów robót budowlanych, usług i dostaw przez podmioty sektora publicznego, sprzyjających oszczędnemu i efektywnemu wydatkowania środków publicznych,
- przeciwdziałanie korupcji poprzez nałożenie obowiązku udzielania zamówień według przejrzystych, obiektywnych, jednakowych dla wszystkich reguł postępowania,
- stworzenie systemu protestów i odwołań jako instrumentu kontroli zamawiających przez oferentów,
- zapewnienie zainteresowanym dostawcom i wykonawcom równych szans w dostępie do rynku zamówień publicznych w Polsce, przy zachowaniu niezbędnych preferencji dla podmiotów krajowych w okresie przed wejściem do Unii Europejskiej.

Cele te w znacznej mierze udało się osiągnąć. Przez dwa lata obowiązywania ustawa o zamówieniach publicznych uporządkowała gospodarowanie środkami budżetowymi. Podstawowym trybem udzielania zamówień publicznych stał się przetarg nieograniczony. Dlatego też przedstawiona w niniejszym materiale analiza zjawisk na rynku zakupów publicznych będzie się koncentrowała na skutkach wprowadzenia tej najbardziej konkurencyjnej procedury przy zamówieniach o wartości powyżej progu 20 000 ECU.

Analiza została przeprowadzona na podstawie:

- informacji powszechnie dostępnych, publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych,
- dokumentów zgromadzonych w Urzędzie w trakcie wydawania decyzji administracyjnych,
- dokumentów zgromadzonych w trakcie realizacji pozostałych zadań ustawowych.

Dla potrzeb sprawozdania przyjęto zjawiska z danego roku kalendarzowego.

Dane w załącznikach przygotowano na podstawie bazy danych UZP - dopuszczalny błąd 0,5 - 1 %.

II Instytucjonalne aspekty udzielania zamówień publicznych

1. Zmiany w prawie zamówień publicznych

Ustawa o zamówieniach publicznych weszła w życie 1 stycznia 1995 r. po prawie sześciomiesięcznym *vacatio legis*.

Nowelizacja ustawy, przyjęta przez Sejm 6 lipca 1995 r. weszła w życie w dniu 9 września 1995 r. W jej wyniku nastąpiło rozszerzenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego obowiązywania ustawy.

Od początku 1996 r. Urząd Zamówień Publicznych rozpoczął prowadzenie analizy funkcjonowania ustawy. Jej wyniki wskazywały na potrzebę dokonania kolejnej nowelizacji, która miałyby na celu:

- wyeliminowanie lub sprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne,
- zwiększenie konkurencyjności postępowania,
- wyeliminowanie zbędnego formalizmu,
- ułatwienie dostępu do zamówień, szczególnie małym i średnim przedsiębiorstwom.

W celu realizacji powyższych założeń - uwzględniając doświadczenia oraz postulaty zgłaszane przez zamawiających i oferentów - należy dokonać następujących zmian w ustawie:

- sprecyzować zasady ogólne postępowania,
- wprowadzić zasady publikowania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wszystkich zamówieniach (bez względu na tryb), w których finansowaniu udział środków publicznych przekracza 200 000 ECU,
- uwzględnić problem łączenia środków publicznych ze środkami zagranicznymi w ramach jednego zamówienia,
- sprecyzować zakres stosowania przy udzielaniu zamówień publicznych przepisów Kodeksu cywilnego oraz Kodeksu postępowania administracyjnego,
- dopuścić możliwości komasowania zakupów dokonywanych przez komunalne jednostki organizacyjne,
- sprecyzować przesłanki uzasadniające skrócenie terminu składania ofert w postępowaniach prowadzonych w trybach przetargowych,
- wprowadzić ułatwienia w dostępie do zamówień dla małych i średnich oferentów (rozszerzenie form, w których może być wniesione wadium oraz zabezpieczenie należytego wykonania umowy, sprecyzowanie terminu zwrotu wadium, wprowadzenie obowiązku zwrotu wadium wniesionego w gotówce wraz z oprocentowaniem oraz obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy),

- uzależnić rozpatrywanie odwołania od wniesienia wpisu, którego wysokość zostanie określona, w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów,
- skreślić w art. 64 pkt. 1 umożliwiającą zbyt szerokie korzystanie z trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji,
- zobowiązać zamawiającego do uzyskania zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych jeżeli zamawiający chce udzielić zamówienia, o wartości powyżej 20 000 ECU, w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Projekt nowelizacji powinien wyraźnie określić status arbitra z listy prowadzonej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych poprzez stworzenie regulacji, gwarantujących jego niezawisłość, szczególną ochronę oraz uprawnienia związane z wykonywaną przez niego funkcją.

W związku z wniesieniem projektów poselskich nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych, projekt opracowywany w Urzędzie Zamówień Publicznych jest podstawą do przygotowania projektu stanowiska rządu w tej sprawie.

Ustawa o zamówieniach publicznych zawiera upoważnienie do wydania 21 aktów wykonawczych. Dotychczas wykonanych zostało 13 delegacji (załącznik nr: 1). W 1996 r. Urząd Zamówień Publicznych prowadził monitoring ich stosowania.

W związku z uwagami zgłaszanymi przez przedstawicieli Kancelarii: Prezydenta RP, Sejmu i Senatu oraz utrudnieniami przy udzielaniu zamówień gdy ich realizacja odbywa się za granicą, specyfiką zamówień ze względu na zadania Programu Mobilizacji Gospodarki, trudnościach przy realizacji projektów współfinansowanych ze źródeł pomocy zagranicznej, Urząd Zamówień Publicznych opracował projekt nowelizacji i doprowadził do zmiany rozporządzenia w sprawie określenia szczególnych zasad udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronie tajemnicy państwowej, stan kłęski żywiołowej lub inny ważny interes państwa (Dz. U. Nr 109 z 1996 r. poz. 524).

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wydał zarządzenie z dnia 30 kwietnia 1996 r. w sprawie zmiany wzoru ogłoszenia o organizacji przetargu nieograniczonego oraz określenia dodatkowych informacji, które muszą być zawarte w ogłoszeniu (M. P. Nr 27, poz. 292). Efektem tej zmiany jest doprecyzowanie zakresu informacji zawartej w ogłoszeniu.

Trzecim aktem prawnym, który został zmieniony było zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 30 kwietnia 1996 r. w sprawie zmiany wzoru ogłoszenia o wyborze oferty, oraz dodatkowych informacji jakie muszą być zawarte w ogłoszeniu (M.P Nr 27, poz. 293).

Z obligatoryjnych aktów wykonawczych nie zostały wydane dotychczas dwa akty prawne.

Na podstawie art. 25 ust. 4 Rada Ministrów ma upoważnienie do określenia w drodze rozporządzenia, zakresu i trybu przekazywania przez zamawiających Urzędowi informacji o planach zamówień publicznych, zawartych umowach, a także o ich realizacji. Przygotowanie projektu tego rozporządzenia okazało się niezwykle trudne. Z uwagi na ilość postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz koszty organizacji byłoby niecelowym tworzenie na potrzeby Urzędu nowej struktury, zajmującej się zbieraniem informacji o zamówieniach publicznych. Gromadzenie informacji statystycznych w tym zakresie będzie możliwe w ścisłej współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym, w ramach prowadzenia statystyki publicznej.

W związku z tym w trakcie nowelizacji ustawy niezbędne będzie wprowadzenie zapisu rozwiązującego problem gromadzenia informacji o zamówieniach publicznych.

W Urzędzie Zamówień Publicznych trwają prace nad przygotowaniem projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu prac projektowych oraz trybu przeprowadzania konkursu na twórcze prace projektowe oraz prace z dziedziny kultury i sztuki. Istotną trudnością przy opracowywaniu i uzgadnianiu treści tego rozporządzenia było zdefiniowanie jego zakresu przedmiotowego. Projekt rozporządzenia został skierowany do uzgodnień resortowych w dniu 25 czerwca 1996 r. Przeprowadzono szereg konsultacji ze środowiskami twórczymi, odbyły się konferencje uzgodnieniowe. Obecnie na ukończeniu jest kolejna runda konsultacji. Pozwoli to na przedłożenie Radzie Ministrów projektu rozporządzenia w II kwartale b.r.

W Urzędzie trwają obecnie prace nad przygotowaniem wzorów specyfikacji istotnych warunków zamówienia, kryteriów ocen oraz wzorów ogólnych warunków umów.

2. Struktura instytucjonalna

Urząd Zamówień Publicznych został utworzony w celu zapewnienia właściwej organizacji procesu udzielania zamówień publicznych.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jako centralny organ administracji państwowej realizował zadania o charakterze prawnym i organizacyjnym.

Do pierwszej grupy zadań należało przede wszystkim:

- przygotowywanie projektów aktów prawnych,
- opiniowanie projektów aktów prawnych w ramach uzgodnień międzyresortowych,
- wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach: odstąpienia od trybu przetargu nieograniczonego w przypadku zamówień, których wartość przekracza 200 000 ECU, skrócenia terminów składania ofert, odstąpienia od obowiązku wnoszenia wadium, wyrażenia zgody na przygotowanie oferty w języku powszechnie używanym w handlu międzynarodowym, odstąpienie od obowiązku publikacji w dzienniku UE, zawarcie umowy przed ostatecznym rozpatrzeniem protestu, preferencji krajowych.

Do drugiej grupy należało:

- zapewnienie warunków organizacyjnych funkcjonowania arbitrażu,
- wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych,
- prowadzenie współpracy międzynarodowej w zakresie zamówień publicznych,
- organizowanie i kierowanie systemem szkoleń.

W drugim roku obowiązywania ustawy nastąpiło ponad dwukrotne zwiększenie ilości spraw, realizowanych przez Urząd w ramach zadań ustawowych. Na niezmienionym poziomie (56) pozostała natomiast będąca w dyspozycji UZP liczba etatów kalkulacyjnych. Niezbędne zatem staje się uwzględnienie potrzeb Urzędu przy podziale rezerwy etatowej roku bieżącego.

Skalę wzrastającego obciążenia Urzędu Zamówień Publicznych, w porównaniu z rokiem 1995, obrazują następujące dane:

- liczba wydanych decyzji administracyjnych wzrosła z 2.800 do ponad 7.100,
- liczba wpływających odwołań - z 348 do 837,
- liczba wydawanych numerów Biuletynu Zamówień Publicznych - 93 do 183 przy wzroście ilości opublikowanych ogłoszeń z 11.958 do 33.897,
- ogólna liczba wpływających pism - z 11.958 do 33.897.

Na tak znaczący wzrost liczby spraw w 1996 r., w porównaniu do 1995 r. wpłynęły następujące czynniki:

- rozszerzenie nowelizacją ustawy z dnia 6 lipca 1995 r. obowiązku stosowania ustawy o zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze także w zakresie zamówień finansowanych wyłącznie ze środków gospodarki pozabudżetowej,
- koniec vacatio legis dla gmin, które nie podjęły uchwały w trybie art. 96 o wcześniejszym stosowaniu ustawy w odniesieniu do zamówień finansowanych wyłącznie ze środków własnych,
- wyczerpywanie się możliwości korzystania, w szczególności przez gminy, z przepisu art. 95, stanowiącego, że do zamówień, których udzielanie rozpoczęło się przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe,
- wygasanie umów podpisanych do końca 1994 r. - przed wejściem w życie ustawy.

W minionym roku dał się zauważyć wzrost poziom znajomości ustawy wśród uczestników rynku zamówień publicznych, zarówno zamawiających jak i oferentów. Potwierdza to coraz lepsze przygotowywanie dokumentów, związanych z prowadzonym postępowaniem o zamówienie publiczne oraz składanych ofert.

W związku z rozszerzeniem zakresu podmiotowego i przedmiotowego obowiązywania ustawy coraz więcej osób z sektora publicznego zajmuje się udzielaniem zamówień publicznych. W ramach tego sektora dokonały się zmiany w organizacji pracy, których celem było tworzenie warunków strukturalnych do podejmowania optymalnych, zgodnych z prawem, wyborów ekonomicznych - wyborów najkorzystniejszych ofert.

W 1996 r. nastąpiło odchodzenie od formuły pełnomocników Wojewodów d/s wdrożenia ustawy o zamówieniach publicznych. Problem organizacji zamówień publicznych został uwzględniony przy opracowaniu wzorcowego regulaminu organizacyjnego urzędu wojewódzkiego.

Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz. U. Nr 156, poz. 775) wprowadziła możliwość tworzenia w resortach komórek organizacyjnych, biur wydziałów lub wyodrębnionych stanowisk d/s zamówień publicznych.

Przyjęte rozwiązania prawne i organizacyjne utrwalają sprawdzony w praktyce, jednolity i zdecentralizowany system zamówień publicznych. Dlatego też wszelkie koncepcje, zmierzające do jego podziału oraz wprowadzenia odrębnych regulacji i instytucji branżowych nie mają uzasadnienia.

3. Szkolenia w zamówieniach publicznych

Jednym z zadań Urzędu Zamówień Publicznych jest budowa efektywnego i zdecentralizowanego systemu szkoleń na temat zamówień publicznych oraz koordynacja jego działalności. System ten opiera się na sieci ośrodków szkoleń oraz na trenerach - wykładowcach, przygotowanych przez Urząd do prowadzenia działalności szkoleniowej.

W roku 1996 Urząd współpracował z 55 instytucjami, zajmującymi się organizacją szkoleń. Na liście trenerów znajdowało się 121 osób - wysokiej klasy specjalistów z zakresu zamówień publicznych.

Przy ich udziale opracowywane były programy szkoleniowe, informatory oraz materiały dydaktyczne.

W celu stałego podnoszenia wiedzy i kwalifikacji trenerów - wykładowców Urząd organizował okresowe spotkania, będące okazją do dyskusji i wymiany doświadczeń oraz informacji na temat zamówień publicznych.

Ośrodki szkoleniowe rozmieszczone są na terenie całego kraju, umożliwiając uczestniczenie w szkoleniu w pobliżu miejsca zamieszkania.

Instytucje przystępujące do sieci zobowiązują się do organizacji szkoleń zgodnych z programami aprobowanymi przez Urząd, a także do zapewnienia wysokiego poziomu kursu pod względem merytorycznym (zapraszanie do prowadzenia zajęć trenerów UZP), dydaktycznym i organizacyjnym.

W ramach realizacji zadań szkoleniowych, mając na względzie wnioski Najwyższej Izby Kontroli, zawarte w dokumencie "Analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej państwa", szczególną uwagę zwracano na promowanie najbardziej konkurencyjnych trybów dokonywania zakupów: przetargu nieograniczonego i dwustopniowego.

Szczególne znaczenie w działalności szkoleniowej UZP miała praca z 647 arbitrami, rozpatrującymi odwołania wnoszone do Prezesa Urzędu. W roku minionym zorganizowano dla nich trzynastcie 2 - dniowych szkoleń.

Na podstawie danych, będących w dyspozycji Urzędu Zamówień Publicznych można stwierdzić, że w 1996 r. odbyło się około 600 szkoleń, w których uczestniczyło blisko 14 tysięcy osób, zarówno zamawiających jak i oferentów.

W związku z przyjęciem nowych form organizacyjnych niezbędna jest w 1997 r. intensyfikacja przez Urząd Zamówień Publicznych działań szkoleniowych i informacyjnych, sprzyjających podnoszeniu kwalifikacji osób zajmujących się udzielaniem zamówień publicznych.

III Rynek zamówień publicznych w Polsce

1. Przetargi nieograniczone powyżej progu 20 000 ECU

Zgodnie z art. 14 ustawy przetarg nieograniczony jest podstawowym trybem udzielania zamówień publicznych. W przedziale zamówień powyżej progu 20 000 ECU w roku ubiegłym nastąpił prawie trzykrotny wzrost ilości przetargów nieograniczonych - z 7188 w 1995 r. do 20 279.

Najwięcej przetargów zostało przeprowadzonych w województwach: warszawskim, katowickim, poznańskim, najmniej w województwach: chełmskim, leszczyńskim, piłskim.

Z analizy 9778 ogłoszeń o wyborze oferty opublikowanych w Biuletynie wynika, że średnia wartość przetargu nieograniczonego powyżej progu 20 000 ECU wynosiła ok. 0,6 mln zł. Natomiast ogólna wartość przetargów nieograniczonych powyżej progu 20 000 ECU wyniosła ok. 12 mld. zł.

Zwraca uwagę niska liczba opublikowanych ogłoszeń o wyborze oferty w stosunku do ilości przetargów nieograniczonych zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych. Na taką sytuację wpłynęły następujące czynniki:

- brak obowiązku publikacji ogłoszenia informującego o zakończeniu postępowania jeżeli doszło do unieważnienia przetargu lub wszystkie oferty odrzucono,
- nieprzestrzeganie przez zamawiających przepisu art. 50 ust. 3, nakazującego publikowanie ogłoszeń o wyborze oferty w Biuletynie,
- "efekt przesunięcia" - z uwagi na czas trwania postępowania przetargowego (ok. 60) dni przetargi ogłoszone po 1 listopada 1996 r. zakończyły się dopiero na początku 1997 r. - dotyczyło to 17 % przetargów.

W związku z powyższym Urząd będzie proponował w nowelizacji nałożenie na zamawiających obowiązku informowania o wynikach przetargu także w przypadku kiedy zakończył się on unieważnieniem lub odrzuceniem wszystkich ofert. Po wprowadzeniu tej zmiany będzie możliwe skuteczne monitorowanie przetargów nieograniczonych od momentu rozpoczęcia do zakończenia postępowania.

W 1995 r. ze względu na przedmiot zamówienia ok. 79,5 % przetargów nieograniczonych dotyczyło robót budowlanych, 12 % dostaw, a 8,5 % usług (załącznik nr 2). W 1996 r. roboty budowlane stanowiły ok. 70 %, dostawy 17% a usługi 13%. Uwagę zwraca mniejszy o 9,5 punktów % udział w przetargach nieograniczonych robót budowlanych.

Jeżeli ta tendencja utrzyma się w 1997 r., przy znaczącym wzroście ogólnej liczby przetargów nieograniczonych (potwierdzeniem jest wzrastająca liczba postępowań na początku 1997 r.) będzie można mówić o zwiększającym się zaufaniu pracowników sektora publicznego do tego najbardziej konkurencyjnego trybu dokonywania zakupów.

Ze względu na ilość przetargów nieograniczonych i wartość zamówień dominują roboty budowlane. Powyższe dane potwierdzają opinię, że na rynku robót budowlanych mechanizmy sprzyjające rozwojowi konkurencji zadziałały najbardziej. Zamawiający najczęściej decydują się na udzielanie zamówień w najbardziej konkurencyjnym trybie - przetargu nieograniczonym.

Przetarg nieograniczony w gospodarce rynkowej jest optymalną procedurą wyłaniania dostawców / wykonawców dla sektora publicznego. W wielu przypadkach przeprowadzenie przetargu nieograniczonego zależało od czynnika czasu, w szczególności zbyt długiego terminu składania ofert.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wyraził zgodę na skrócenie terminów składania ofert w odniesieniu do 20 % przetargów nieograniczonych. W 78 % przypadków decyzje o skróceniu terminów dotyczyły robót budowlanych, w 14 % dostaw i w 8 % usług.

Tak duży udział decyzji o skróconych terminach, dotyczących robót budowlanych wynikał ze zwiększonego w stosunku do dostaw i usług wpływu czynników zewnętrznych, a zwłaszcza:

- terminu uchwalenia ustawy budżetowej,

- późnego podziału środków przez dysponentów drugiego i trzeciego stopnia,
- przyznawania przez fundusze i agencje środków finansowych na realizację projektów w trzecim kwartale.

Mając na względzie fakt, że przygotowanie oferty w przypadku robót budowlanych co do zasady wymaga więcej czasu niż w dostawach i usługach Urząd będzie proponował utrzymanie obecnie obowiązujących terminów składania ofert.

Przy zamówieniach, których wartość nie przekracza 200 tys. ECU zamawiający sami określają tryb ich udzielania. Z danych, będących w posiadaniu UZP wynika, że stosunkowo często odstępowali od najbardziej konkurencyjnego trybu udzielania zamówień publicznych. Nie sprzyjało to rozwojowi konkurencji, ograniczało możliwości uzyskania najkorzystniejszej oferty, utrudniało tworzenie klimatu zaufania dla procedur wydatkowania środków publicznych.

W odniesieniu do zamówień o wartości powyżej progu 200 000 ECU odstąpienie od przetargu nieograniczonego wymaga zgody Prezesa UZP. W tej sprawie wydał on 1220 decyzji administracyjnych w 918 przypadkach wyrażając zgodę na odstąpienie od trybu przetargu nieograniczonego.

W 415 przypadkach wyrażona została zgoda na udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki. W 73 % przypadków decyzji pozytywnych na zastosowanie trybu z wolnej ręki podstawą wyrażenia zgody było występowanie na rynku tylko jednego dostawcy / wykonawcy. W tych przypadkach udzielanie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego byłoby niecelowe i niemożliwe do przeprowadzenia, ponieważ wyłonienie najkorzystniejszej oferty w przetargu wymaga złożenia co najmniej dwóch ważnych ofert.

W 315 sytuacjach Prezes UZP wyraził zgodę na zastosowanie trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji. W 40 % przypadków podstawą wyrażenia zgody było zakończenie wcześniej postępowania przetargowego bez wyboru oferty, a w 40 % spraw podstawą wydania decyzji pozytywnej był specjalistyczny charakter zamówienia.

Ze względu na przedmiot zamówienia 35 % decyzji pozytywnych o odstąpieniu od trybu przetargu nieograniczonego dotyczyło robót budowlanych, 39 % dostaw i 26 % usług.

Urząd Zamówień Publicznych w trakcie prac nad nowelizacją ustawy będzie dążył do ograniczenia przesłanek zastosowania innych trybów niż przetarg nieograniczony oraz obowiązku uzyskiwania zgody Prezesa UZP na zastosowanie trybu z wolnej ręki dla zamówień o wartości powyżej 20 000 ECU.

2. Optymalizacja wyborów ekonomicznych

O efektach ekonomicznych spowodowanych przez ustawę można wnioskować na podstawie cen ofert najkorzystniejszych, wybranych w wyniku postępowań przetargowych.

Zamawiający określają wymagania jakościowe zamówienia poprzez podanie warunków jakie musi spełniać przedmiot zamówienia i podmiot realizujący. Jeżeli zamawiający właściwie określi warunki podmiotowe i przedmiotowe w konkretnym zamówieniu to wybór najtańszej oferty jest wyborem najkorzystniejszym.

Na podstawie wyborów ofert, dotyczących zamówień udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego powyżej progu 20 000 ECU można stwierdzić, że w ok. 80 % przypadków komisje przetargowe wybierały oferty najtańsze (załącznik nr 3).

Zwraca uwagę fakt, że w 72,2 % przetargów, w których zaproszenie do udziału w postępowaniu i ogłoszenie o wyborze oferty były publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych nie odrzucono żadnej oferty, w 17 % jedną, w 5,9 % dwie oraz w 4,9 % 3 i więcej. Taki rozkład potwierdza opinię o coraz lepszym przygotowaniu oferentów do ubiegania się o otrzymanie zamówienia publicznego oraz wzrastających umiejętnościach w zakresie przygotowania ofert.

Średnio w jednym przetargu, zakończonym wyborem oferty, wpływało 3,64 oferty. W odniesieniu do robót budowlanych średnia ta wynosi 3,13 %, w odniesieniu do usług - 3,64 %, a w odniesieniu do dostaw 4,78 %.

Procedury ustawowe prowadziły do optymalnych wyborów ekonomicznych - najkorzystniejszych ofert. Dokonywano zamówień:

- po najkorzystniejszej cenie,
- spełniających wymagania jakościowe,
- zgodnie z warunkami przetargu.

Na podstawie informacji o przetargach zakończonych opublikowaniem ogłoszeń o wyborze oferty w Biuletynie Zamówień Publicznych można stwierdzić, że poziom cen poszczególnych ofert był stosunkowo najbardziej wyrównany w przypadku przetargów na wykonanie robót budowlanych, a zdecydowanie duży rozrzut cen występował w przetargach na usługi i dostawy (załącznik nr 4).

W przypadku robót budowlanych realizacja inwestycji rozciągnięta jest w czasie. Zamawiający przewidując taką sytuację wprowadzają zapis do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, określający sposób waloryzacji cen w oparciu o przyjęte wskaźniki. Jeżeli nastąpi waloryzacja ceny zgodnie z warunkami przetargu to oferta najkorzystniejsza w momencie wyboru zachowuje nadal walor oferty najkorzystniejszej.

Zgodnie z przepisami ustawy zamawiający są zobowiązani żądać wadium w wysokości 1 -5 % szacunkowej wartości zamówienia. Stosunek wadium do ceny oferty wybranej dla robót budowlanych wynosił - 2,84 %, dla dostaw 3,21 %,

dla usług 2,81 %. Średni poziom relacji wadium do ceny najkorzystniejszej oferty kształtował się na poziomie 2,89%.

W przypadku robót budowlanych zbyt wysokie wadium mogło podnosić koszty postępowania oraz w konsekwencji podwyższać ceny ofert. Zamawiający żądali stosunkowo wysokiego wadium, licząc się z podwyższeniem ceny z obawy na zarzuty braku zabezpieczenia interesów zamawiającego na etapie udzielania zamówienia publicznego. Koszty związane z wadium mogły mieć wpływ na ilość ofert wpływających w odpowiedzi na zaproszenie do udziału w przetargu nieograniczonym.

W odniesieniu do wadium Prezes UZP ma wpływ na kształtowanie poziomu kosztów prowadzenia postępowania, poprzez wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie odstąpienia, na wniosek zamawiającego od obowiązku wnoszenia wadium. W 1996 r. Prezes UZP wydał ogółem 142 decyzje administracyjne w tej sprawie na 20 279 przetargów ogłoszonych w Biuletynie Zamówień Publicznych, co stanowi 0,01 %. W 140 przypadkach wyraził zgodę na odstąpienie od obowiązku wnoszenia wadium. Zwraca uwagę, że tylko 3 % decyzji pozytywnych dotyczyło robót budowlanych, 26 % dostaw i aż 71 % dotyczy usług.

Mając na względzie poziom rentowności firm budowlanych, który jest niższy niż firm handlowych czy usługowych wydaje się uzasadnionym stwierdzenie, że zamawiający nie mieli zaufania do firm budowlanych, ich potencjału ekonomiczno - organizacyjnego i nie chcieli występować o odstąpienie od wadium lub określać go na niższym poziomie.

W celu obniżenia kosztów postępowania i cen ofert w trakcie prac nad nowelizacją przepisów ustawy o zamówieniach publicznych Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będzie proponował rozszerzenie form wnoszenia wadium o gwarancje ubezpieczeniowe, skrócenie okresu związania ofertą, wprowadzenie obowiązku zwrotu wadium wniesionego w gotówce wraz z oprocentowaniem.

3. Preferencje krajowe

Jednym z zadań stawianych przed ustawą o zamówieniach publicznych było zapewnienie konkurencji, przy zachowaniu niezbędnej ochrony podmiotom krajowym poprzez system preferencji krajowych. Stosowanie preferencji krajowych jest obowiązkowe. Oddziaływanie Prezesa UZP w tym zakresie odbywa się poprzez wydawanie decyzji administracyjnych.

W 1996 r. wydane zostały 92 decyzje wyrażające zgodę na odstąpienie od stosowania obowiązkowych preferencji krajowych, z których 20 dotyczyło robót budowlanych, 34 dostaw, 38 usług. W 91 przypadkach Prezes UZP nie wyraził zgody na odstąpienie od obowiązku stosowania preferencji krajowych.

Dwadzieścia decyzji negatywnych dotyczyło robót budowlanych, 34 dostaw, 71 usług.

Prezes Urzędu wydał 14 decyzji pozytywnych w sprawie realizacji zamówienia publicznego przy wyłącznym udziale podmiotów i wykorzystaniu surowców i produktów krajowych, z których 11 dotyczyło robót budowlanych, 1 dostaw, 3 usług.

4. Informacja o rynku zamówień publicznych

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych ogłoszenia przewidziane w ustawie publikuje się w Biuletynie Zamówień Publicznych, który jest wydawany przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W Biuletynie zamieszczane są ogłoszenia o zamówieniach powyżej progu 20 000 ECU - dotyczące przetargów nieograniczonych, dwustopniowych, wstępnych kwalifikacji, o przetargach ograniczonych - powyżej 200 000 ECU oraz ogłoszenia o wyborze oferty.

Zamawiający nie płacą za publikowanie ogłoszeń w Biuletynie. Podmioty sektora publicznego mają bezpłatny środek komunikacji z potencjalnymi oferentami - nie muszą ponosić kosztów płatnych ogłoszeń prasowych.

W porównaniu do 1995 r. ilość numerów Biuletynu Zamówień Publicznych wzrosła z 93 do 183 w 1996 r., przy wzroście ilości ogłoszeń z 11 958 do 33 897 (załącznik nr 5 i 6).

Podkreślenia wymaga fakt iż mimo znacznego wzrostu liczby ogłoszeń, publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, Urząd zachowywał 10 - dniowy, przewidziany w ustawie termin publikacji.

Systematycznie wzrasta liczba odbiorców Biuletynu. W dniu 31 grudnia 1995 r. było 3564 prenumeratorów, 31 grudnia 1996 r. - 5381 prenumeratorów, w marcu 1997 r. - prawie 8000 prenumeratorów, przy wzroście nakładu w roku ubiegłym z 5000 do 10 000. Biuletyn jest dostępny w urzędach, siedzibach izb gospodarczych, centralach firm co oznacza, że faktycznie jest odbierany przez znacznie szerszy krąg zainteresowanych niż wskazywałaby liczba prenumeratorów.

Na rynku prasy mamy do czynienia ze zjawiskiem bezpłatnych przedruków ogłoszeń z BZP w dziennikach np. Rzeczpospolita. Dane z Biuletynu są dostępne w sieci Internet w materiałach informacyjnych Centrum Prasowego Rządu.

Funkcjonowanie jednego centralnego Biuletynu Zamówień Publicznych:

- sprzyjało rozwojowi konkurencji na rynku zamówień publicznych,
- zapewniało na równych zasadach dostęp do zamówień publicznych przez upowszechnienie informacji o przetargach.

W powszechnej opinii zamawiających i przedstawicieli środowisk gospodarczych Biuletyn Zamówień Publicznych stał się podstawowym źródłem informacji o zakupach dokonywanych przez sektor publiczny.

W związku z tym Urząd będzie proponował nałożenie na zamawiających obowiązku publikowania w Biuletynie informacji o zamówieniach publicznych powyżej progu 200 tys. ECU - bez względu na tryb.

Warto wspomnieć iż poza Biuletynem w sieci Internetu dostępna jest ustawa o zamówieniach publicznych wraz z aktami wykonawczymi w języku polskim i angielskim, lista arbitrów oraz pełna informacja o Urzędzie Zamówień Publicznych.

IV Kontrola udzielania zamówień publicznych

Ustawa o zamówieniach publicznych rozszerzyła istniejący system kontroli gospodarowania środkami publicznymi. Kontrolę udzielania zamówień publicznych, równolegle z kontrolą gospodarki finansowej prowadzą: Najwyższa Izba Kontroli i Regionalne Izby Obrachunkowe. Organy kontroli dokonują rewizji legalności realizacji planu wydatków oraz zgodności dyspozycji finansowych z zasadami prawa budżetowego. Kontrolą objęte są podmioty udzielające zamówień publicznych określone w art. 4 ustawy jako zamawiający

Stwierdzenie nieprawidłowości o charakterze przestępstwa skutkuje skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania do organów ścigania na podstawie ustawy o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie przepisów kodeksu karnego. Natomiast w przypadku stwierdzenia naruszenia form, zasad i trybów ustawy o zamówieniach publicznych organy kontroli kierują wnioski o wszczęcie postępowania do organów orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej działających przy wojewodach i regionalnych izbach obrachunkowych oraz właściwych resortach.

Niezależnie od kontroli legalności udzielania zamówień publicznych przez organy państwowe ustawa o zamówieniach wprowadziła możliwość weryfikacji przez oferentów działań zamawiającego. Dostawcom i wykonawcom, którzy doznali uszczerbku w interesie prawnym w toku postępowania służy prawo wnoszenia protestów oraz występowania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o rozstrzygnięcie sporu w postępowaniu odwoławczym przez niezależnym zespołem arbitrów.

Postępowanie protestacyjne i odwoławcze prowadzi się jedynie wtedy gdy wartość zamówienia ustalona przez zamawiającego przewyższa próg 20 000 ECU.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych prowadzi listę arbitrów i organizuje funkcjonowanie arbitrażu na szczeblu centralnym w ramach UZP.

W 1995 r. do Prezesa UZP wniesiono 348 odwołań, a w 1996 r. 837. Najwięcej odwołań dotyczyło zamówień udzielanych w województwach:

warszawskim - 15 %, katowickim - 9 %, wrocławskim - 4 %, poznańskim, szczecińskim - 4%, gdańskim - 4 %. W tych województwach prowadzonych było najwięcej postępowań i o najwyższej wartości.

Z 837 odwołań, które wniesiono do Prezesa UZP 72 zostały wycofane przed rozprawą. Z pozostałych 765 odwołań 738 rozpatrzono w 1996 r., pozostałe na początku 1997 r.

Z 738 odwołań rozpatrzonych w 516 przypadkach odwołanie oddalono - zamawiający wygrał, a w 222 uwzględniono - zamawiający przegrał.

Oferenci w sprawach prowadzonych przed zespołem arbitrów najczęściej zarzucali zamawiającym dokonywanie oceny ofert niezgodnie z kryteriami ogłoszonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Błędy zarzucane zamawiającym dotyczyły także naruszenia ustawy poprzez dowolne odrzucenie oferty

Ze względu na tryb udzielania zamówienia publicznego aż 77% uwzględnionych odwołań dotyczyło przetargu nieograniczonego, 14% negocjacji z zachowaniem konkurencji, 6% przetargu ograniczonego, 3% przetargu dwustopniowego i 0,45% zapytania o cenę.

Z danych dotyczących odwołań wynika, że oferenci najczęściej próbowali dochodzić swoich praw w trakcie udzielania zamówień w trybie przetargu nieograniczonego.

Ze względu na przedmiot zamówienia 45% uwzględnionych odwołań dotyczyło robót budowlanych, 34% dostaw i 21% usług .Największy udział robót budowlanych - 45 % wynikał z tego roboty stanowiły 70 % przetargów nieograniczonych.

Powyższe relacje potwierdzają słuszność rozwiązań ustawowych opartych o tryb przetargu nieograniczonego jako najbardziej konkurencyjnego trybu. W tej procedurze oferenci mają największe możliwości obrony swoich interesów gdy dochodzi do uszczerbku w ich interesie prawnym, w wyniku naruszenia przez zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówień.

V Współpraca międzynarodowa

W minionym roku kontynuowane były działania, służące rozwojowi współpracy międzynarodowej Urzędu Zamówień Publicznych oraz prace, związane z procesem dostosowawczym do rozwiązań obowiązujących w krajach Unii Europejskiej.

Przedstawiciele Urzędu brali udział w przygotowywaniu odpowiedzi na kwestionariusz Komisji Europejskiej w związku z przygotowaniem opinii o polskim wniosku o członkostwo w UE - AVIS. W materiale tym przedstawiono polski system zamówień publicznych, w tym stopień zaawansowania działań

dostosowujących polskie ustawodawstwo do unijnego. Przedstawiciele UZP brali też udział w przygotowaniach do IV posiedzenia Komitetu Stowarzyszenia RP - UE. W ramach posiedzenia przedstawiono, po raz kolejny kwestie publikacji polskich ogłoszeń przetargowych w Dzienniku Urzędowym UE.

Delegacja Urzędu uczestniczyła w Konferencji Państw CEFTA, której celem było podjęcie dyskusji nad Artykułem 24 Środkowoeuropejskiej Umowy o Wolnym Handlu oraz wzajemne zapoznanie się z krajowymi ustawodawstwami i stanem ich implementacji. Strona polska przedstawiła szereg referatów. Tematami podjętymi w ramach obrad były : stosowanie preferencji krajowych, już istniejące możliwości uczestniczenia w przetargach w krajach członkowskich, rola niezależnych organów administracji państwowej w implementacji systemowych uregulowań rynków zamówień publicznych.

W 1996 w Genewie w sekretariacie EFTA odbyło się pierwsze robocze spotkanie grupy eksperckiej ds. zamówień publicznych. Celem spotkania było wzajemne przedstawienie systemów zamówień publicznych w krajach EFTA oraz Polsce, szczegółowa analiza polskiej ustawy o zamówieniach publicznych oraz identyfikacja zagadnień do dalszych rozmów mających na celu wzajemną i efektywną liberalizację rynków zamówień publicznych. Kanwą obrad był Artykuł 16 Umowy o Wolnym Handlu RP - EFTA. UZP uczestniczy w pracach grupy której zadaniem jest opracowanie stosownych propozycji realizujących decyzję Premierów Polski i Rosji wyrażone w pkt.3. Wspólnego Oświadczenia o działaniach zmierzających do liberalizacji wzajemnego handlu między RP a Federacją Rosyjską.

W 1996 pracownicy UZP odbyli szereg merytorycznych spotkań z przedstawicielami Banku Światowego. Rozmowy dotyczyły raportu, przygotowanego przez Bank dokonującego analizy polskiego systemu zamówień publicznych oraz szeregu kwestii przedstawionych przez Bank w tym zamówień publicznych w ramach projektów finansowanych na terenie RP przez Bank oraz finansowania retro-aktywnego. UZP wraz z Misją Banku Światowego zorganizował seminarium dla przedstawicieli polskiego sektora prywatnego. Celem seminarium było poinformowanie uczestników o możliwościach uczestniczenia w przetargach w ramach projektów finansowanych przez Bank Światowy oraz o obowiązujących przepisach. W seminarium uczestniczyło około 100 przedstawicieli polskich firm.

Przedstawiciele Urzędu, w ramach kontaktów dwustronnych, złożyli wizyty w instytucjach, zajmujących się zamówieniami publicznymi w : Czechach, Słowacji, Estonii, Holandii oraz USA.

Kontynuowano informowanie polskich placówek dyplomatycznych oraz handlowych o polskim systemie zamówień publicznych. W tym celu rozesłano materiały informacyjne (w tym Ustawy w języku angielskim). UZP nawiązywał również bezpośrednie kontakty w celu uzyskania informacji o udziale polskich podmiotów gospodarczych w przetargach zagranicznych oraz ewentualnych problemów na tym tle. W celu usystematyzowania informacji na powyższy temat przygotowano i rozesłano specjalną ankietę

Opracowano szereg materiałów merytorycznych w tym : Wielostronna umowa o zamówieniach publicznych, The Polish Procurement Regime, Zamówienia Publiczne w Umowach o Wolnym Handlu, Kwestionariusz UE - Avis, Kwestionariusz WTO - GATS, Kwestionariusz EFTA. Dokonano również tłumaczenia szeregu międzynarodowych aktów prawnych oraz publikacji w tym: Umowa o Zamówieniach Rządowych WTO, Dyrektywy: 92/13/EEC , 89/665/EEC, Raport Banku Światowego oceniający przepisy o zamówieniach publicznych w Polsce, Druki ogłoszeń Official Journal - Supplement, Podręcznik ds. zamówień publicznych w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (I), Polityka i zasady zamówień publicznych EBOR-u.

VI Zakończenie

Rozwiązania prawne przyjęte w ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych zostały pozytywnie zweryfikowane w praktycznym działaniu. Potwierdzeniem takiego stanowiska są pozytywne oceny wprowadzonych regulacji formułowane przez instytucję niezależną od Urzędu - Bank Światowy.

Problemy w stosowaniu ustawy o zamówieniach publicznych wynikały w większym stopniu z niezajomości jej przepisów przez zamawiających i przedsiębiorców niż z wad samej ustawy.

Ustawa o zamówieniach publicznych stała się istotnym elementem ogółu aktów prawnych oraz rozwiązań organizacyjnych, regulujących szeroki obszar gospodarowania środkami publicznymi. Wszelkie zmiany w tym zakresie muszą uwzględniać konsekwencje systemowe.

Celem nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych powinno być odformalizowanie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przy zachowaniu niezbędnego poziomu zabezpieczenia prawidłowości wydatkowania środków publicznych oraz zapewnieniu konkurencyjności procedur.

Nowelizacji wymagają rozwiązania szczegółowe a nie ogólne, wyrażone w zasadach udzielania zamówień publicznych: powszechności, jawności, uczciwej konkurencji, system kontroli, zgodność z prawem międzynarodowym. Postulaty, mające na celu naruszenie tych zasad, podwyższenie progu 20.000 ECU zagrażają pozytywnym zmianom jakie dokonały się w zakresie wydatkowania środków publicznych.

Wykonywanie przez Urząd zadań regulacyjnych i organizacyjnych jest wyrazem nowego sposobu funkcjonowania administracji publicznej w obszarze stosunków gospodarczych. Utworzenie Urzędu Zamówień Publicznych w 1994 r. było działaniem, zapewniającym wdrożenie rozwiązań prawnych zgodnych z prawem UE.

Załącznik nr 1: Delegacje ustawowe do wydania aktów wykonawczych

I. Delegacje ustawowe zrealizowane

Lp.	Podmiot upoważniony	Podstawa prawna	Zakres upoważnienia (zawartość aktu)	Wykonanie delegacji ustawowej
1.	Prezes Rady Ministrów	Art. 12	“Organizację Urzędu określi statut nadany przez Prezesa Rady Ministrów”.	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1994 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Zamówień Publicznych (Dz.U. Nr 139, poz. 767 oraz z 1995 r. Nr 68, poz. 344).
2.	Rada Ministrów	Art. 4. ust. 2	“(…) określa w drodze rozporządzenia szczególne zasady udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę tajemnicy państwowej, stan kłęski żywiolowej lub inny ważny interes państwa.”	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie szczególnych zasad udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę tajemnicy państwowej, stan kłęski żywiolowej lub inny ważny interes państwa (Dz.U. Nr 109, poz. 524).
3.	Rada Ministrów	Art. 18. ust. 6	“określa, w drodze rozporządzenia: 1) zakres i sposób stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych, w tym preferencji, o których mowa w ust. 2 i 3, 2) rodzaje dostaw, usług oraz robót budowlanych, przy których zamawianiu stosowanie preferencji krajowych jest obowiązkowe, 3) szczegółowe zasady udzielania przez Prezesa Urzędu zgody na stosowanie lub odstąpienie od stosowania preferencji krajowych”.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych (Dz.U. Nr 140, poz. 776).
4.	Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa	Art. 35. ust. 3	“(…) określi, w drodze rozporządzenia, metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego.”	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego (Dz.U. Nr 140, poz. 793)
5.	Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa	Art. 75 ust. 3	“(…) ustala, w drodze rozporządzenia, wartość robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz określa formy zabezpieczenia.”	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. Nr 140, poz. 794)
6.	Prezes Urzędu	Art. 25. ust. 3	“(…) może określić, w drodze zarządzenia: 1) wzór protokołu postępowania o zamówienie publiczne, 2) dodatkowe wymagania, którym musi odpowiadać protokół postępowania o zamówienie publiczne.”	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 r. w sprawie określenia wzoru protokołu postępowania o zamówienie publiczne oraz dodatkowych wymagań, którym musi odpowiadać protokół (M.P. z 1995 r. Nr 1, poz. 12).

7.	Prezes Urzędu	Art. 30. ust. 2	“(…) może określić, w drodze zarządzenia: 1) wzór ogłoszenia o organizacji przetargu, 2) dodatkowe informacje, które muszą być zawarte w ogłoszeniu”.	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 r. w sprawie określenia wzoru ogłoszenia o organizacji przetargu nieograniczonego oraz dodatkowych informacji, które muszą być zawarte w ogłoszeniu (M.P. z 1995 r. Nr 1, poz. 13 i z 1996 r. Nr 27, poz. 292)
8.	Prezes Urzędu	Art. 33. ust. 7	“(…) określi w drodze zarządzenia, wzór zaproszenia do składania ofert.”	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 r. w sprawie określenia wzoru zaproszenia do składania ofert w przetargu ograniczonym (M.P. z 1995 r. Nr 1, poz. 14)
9.	Prezes Urzędu	Art. 50. ust. 4	“(…) określa, w drodze zarządzenia: 1) wzór ogłoszenia o wyborze oferty, 2) dodatkowe informacje, które muszą być zawarte w ogłoszeniu”.	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 25 sierpnia 1995 r. w sprawie określenia wzoru ogłoszenia o wyborze oferty, oraz dodatkowych informacji jakie muszą być zawarte w ogłoszeniu (M.P. Nr 43, poz.501 i z 1996 r. Nr 27, poz. 293)
10.	Prezes Urzędu	Art. 56. ust. 3	“(…) może określić, w drodze zarządzenia, dodatkowe informacje, które muszą być zawarte w ogłoszeniu o organizacji przetargu dwustopniowego”.	Wzór ogłoszenia o przetargu dwustopniowym został opracowany i ogłoszony w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP Nr 2) jako druk zalecany do stosowania przez zamawiającego.
11.	Prezes Urzędu	Art. 92. pkt. 1	“(…) określa, w drodze zarządzenia, regulamin postępowania przy rozpatrywaniu odwołań”	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (M.P. Nr 52, poz. 575).
12.	Prezes Urzędu	Art. 92. pkt. 2	“(…) określa, w drodze zarządzenia: warunki wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów”	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 2 stycznia 1995 r. w sprawie określenia warunków wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów (M.P. Nr 1, poz.15).
13.	Prezes Urzędu	Art. 92. pkt.3	“(…) określa, w drodze zarządzenia wysokość wynagrodzenia za czynności arbitrów”.	Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 13 października 1995 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów (M.P. Nr 56, poz. 625)

II. Wykaz delegacji ustawowych niezrealizowanych

a) obligatoryjne:

Lp.	Podmiot upoważniony	Podstawa prawna	Zakres upoważnienia (zawartość aktu)
1.	Rada Ministrów	Art. 25. ust. 4	“(…) określi w drodze rozporządzenia, zakres i tryb przekazania przez zamawiających urzędowi informacji o planach zamówień publicznych, zawartych umowach , a także o ich realizacji”.
2.	Rada Ministrów	Art. 71. ust. 2	“(…)określi w drodze rozporządzenia, zakres prac projektowych oraz tryb przeprowadzania konkursu na prace, o których mowa w [art. 71] ust. 1 pkt 4”

b) fakultatywne:

Lp.	Podmiot upoważniony	Podstawa prawna	Zakres upoważnienia (zawartość aktu)
1.	Rada Ministrów	Art. 4. ust. 3	“(…) może wskazać, w drodze rozporządzenia, inne podmioty dysponujące środkami publicznymi, które obowiązane są stosować przepisy ustawy.”
2.	Rada Ministrów	Art. 5.	“Jeżeli przedmiot zamówień leży w sferze zainteresowania wielu jednostek administracji rządowej, Rada Ministrów może wyznaczyć jednostkę organizacyjną właściwą do prowadzenia postępowania o zamówienie i dokonania zamówienia wspólnego w imieniu tych jednostek.”
3.	Rada Ministrów	Art. 15. ust. 3	“(…) może, w drodze rozporządzenia, do dnia 30 września określić obowiązującą od dnia 1 stycznia roku następnego wysokość kwot, o których mowa w ust. 1 i 2.”
4.	Rada Ministrów	Art. 17. Ust. 3	“(…) może określać, w drodze rozporządzenia, dla poszczególnych rodzajów dostaw, usług i robót budowlanych kryteria oceny i wyboru ofert.”
5.	Prezes Urzędu	Art. 11. ust. 2	“(…) może ustanowić, w drodze zarządzenia, regionalne lub branżowe wydania Biuletynu, o którym mowa w ust. 1, oraz określić ich zakres, zasięg i warunki publikacji ogłoszeń.”
6.	Prezes Urzędu	Art. 35. ust. 4	“(…) może określić, w drodze zarządzenia, dla poszczególnych rodzajów zamówień, wzory formularzy specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz dodatkowe informacje, które muszą zawierać te formularze”.